

Ще кілька років тому вітчизняним працедавцям було достатньо диплому відомого вітчизняного ВУЗу, що передбачало класичний (базовий) рівень підготовки молодого фахівця. Зарегламентованість, жорсткий контроль і консерватизм тодішніх методик навчального процесу ДВНЗ, унеможлилювали його адекватну реакцію на новації та інновації, що відбувалися у світовій економіці та їх своєчасну імплементацію у набуття практичних професійних навичок студентами. То ж, працедавці віддавали перевагу самостійно реалізовувати програми додаткового (поглиблено-спеціалізованого) навчання виключно своїх молодих кадрів. Подібний екстенсивний підхід до забезпечення навчального процесу був обумовлений освітньо-економічними особливостями менталітету переважної частини населення пострадянських країн.

Натомість, в умовах перманентної вітчизняної кризи, що лише поглиблюється з року в рік, фінансові ресурси суспільства зазнали значних втрат. Вітчизняний бізнес і працедавці вже не можуть, як колись, дозволити собі витратити кошти на самозабезпечення необхідного їм професійного рівня підготовки молодих спеціалістів. Зростання конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках обумовило появу нової вимоги у вітчизняних працедавців до випускників ВНЗ – набуття практичних навичок і вмінь до постійного самонавчання та самовдосконалення. Саме ця здатність може забезпечити стабільне професійне зростання спеціаліста у продовж усього його життя. Логічно, що виявлення та підготовка такого високопрофесійного молодого спеціаліста можлива лише за умови активної взаємо-інтегрованої співпраці, як досвідом, так і фінансами, креативних представників вітчизняного бізнесу та академічної спільноти.

У рамках реформування навчального процесу вітчизняної вищої школи, на кафедрі страхування, зокрема, була впроваджена нова вибіркова дисципліна «Ризик-менеджмент у страхуванні». Вже на етапі її апробації до навчального процесу висловили бажання долучитися високопрофесійні практики зі світової лос-аджастерської компанії «Канінгем@Лінсі». Власний понад десятирічний практичний досвід, щодо попереднього огляду об'єкту страхування, визначення його вартості, встановлення обставин страхової події, розрахунку збитку та страхового відшкодування з усіма технічними та юридичними особливостями урегулювання страхових збитків, що був наданий А. Семеновим, став неоціненним новаційним здобутком нашого спільного навчального процесу. Практичні творчі завдання, які мали можливість опрацювати студенти стаціонару, дали їм нагоду не лише оволодіти практичними професійними навичками лос-аджастера (що досі не описані в жодній вітчизняній професійно-навчальній літературі), а й відчувати власну відповідність рівню професійних вимог, інтенсивності та відповідальності, що сьогодні до них, як пошукачів роботи, висуває вітчизняний і міжнародний страховий ринок.

Наш партнерський досвід також виявив ряд невідповідностей в очікуваннях, як у студентів, так і у бізнес-викладачів. Причину ми вбачаємо у відсутності практичної реалізації принципу дитино-центризму у середній школі. У результаті, невміння та небажання самонавчання вітчизняної молоді є базовою перепорою до реалізації студоцентризму сьогодні у вищій школі.

*Кожушко С.І., к.ю.н., доцент кафедри
цивільного та трудового права*

ДОКТРИНА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ

Процес наукового пізнання законів теорії організації (закон синергії) і теорії управління, координується і користується логікою, відповідно до якої керуюча підсистема повинна бути створена більш складно (злагоджено), ніж керовані. Тобто, сучасна доктрина соціальної відповідальності може розглядатися як трансформація системи процесу управління – симбіозу економічних механізмів, правових норм і соціальних інститутів у підготовці конкурентоспроможних фахівців.

Проблеми відносин бізнесу і суспільства відбиваються у наукових і громадських дискусіях із зазначених питань, перетворюються на загальновизнану тему, підставою яких є: економічні, соціальні та політичні процеси на рівні світового масштабу у метаморфізмі (грецьк. *metamorphoōmai* – зміна) пошуку оптимальних шляхів подолання глобальної кризи.

Соціально відповідальний бізнес, у сучасному розумінні, стає тією глобальною силою, що може впливати на якість соціально-регулятивної системи: від розробки кількісної моделі прогнозування потреб у професійних навиках і кваліфікаціях до трудового життя, соціальної захищеності працівників тощо.

Доктрина соціальної відповідальності – альтернатива зміни юридичної відповідальності на соціальну, заради важливих інтересів суспільства. За логікою Ю. М. Петрушенка, з якою важко

не погодитися, доктрина досі не отримала свого остаточного визнання як спроба узгодження намірів і результатів капіталізму. І вся справа у тому, що прихильники вільного ринку, як і раніше, вірять у те, що бізнесмени найбільшою мірою служать суспільству тільки у тому випадку, коли прагнуть досягти особистого інтересу. Представники другого підходу до соціальної відповідальності бізнесу не заперечують ефективності мотиву максимізації прибутку, але також вірять у те, що у довгостроковій перспективі інтереси бізнесу і суспільства пов'язані таким чином, що успішними є саме ті фірми, які підпорядковували цей мотив суспільним цілям (*Петрушенко Ю. Н. Особенности реализации концепции социальной ответственности бизнеса в национальном хозяйстве Украины / Ю. Н. Петрушенко // Journal of Institutional Studies. – 2013. – № 1. – Т. 5. – С. 93*).

Дослідження юридичної відповідальності, яка за своєю природою є соціальною, не тільки дозволяє визначити природу даного явища, але й дає можливість вирішити цілий ряд дискусійних питань теорії. Сучасні вчені-юристи, порівнюють її природу з правовими відношеннями охоронного типу. Відношення даного типу виникають у різних сферах суспільного життя та державної діяльності.

Варто зазначити, що 17 лютого 2016 року на платформі Державної служби зайнятості України (далі – ДСЗ України), за сприяння Тімо Куусела, було проведено робочу зустріч із представниками Європейського Фонду Освіти (European Training Foundation – ETF). Європейський досвід у підходах до співробітництва в освітній сфері вимагає регламентування механізмів взаємодії на законодавчому рівні.

Формально, у законодавстві, ми побачимо, закріплення ряду політико-правових, соціально-економічних і організаційних умов для забезпечення підготовки конкурентоспроможних фахівців. Проте, на практиці, державний механізм регулювання даного питання має лише декларативний характер. Про це свідчать, зокрема, і дані ДСЗ України, за якими на одне робоче місце претендують 16 осіб. Звісно, за такої конкуренції роботодавець зацікавлений у тому, щоби прийняти на роботу найкваліфікованішого, а головне найдосвідченішого працівника. Ці обставини, подекуди, зовсім не залишають молодим фахівцям змоги отримати своє перше місце роботи за профілем навчання, напрацювати необхідний досвід і зацікавити роботодавця, ставши конкурентоздатними на сучасному ринку праці.

Тож, імплементація ідей і принципів міжнародних норм означеної доктрини сприятиме розвитку національної інституціональної системи у застосуванні різних форми партнерства держави та бізнесу в освітніх і трудових відносинах.

Кравчук О.І., к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СТВОРЕННІ СТУДЕНТО-ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАННЯ

Практика впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) у навчальний процес трансформується разом зі світом. Мегаприріст обсягів використання персональних комп'ютерів, Інтернету, мобільних пристроїв, потокового відео, соціальних мереж як у побуті, так і в професійній діяльності змінює способи ділового і особистісного спілкування, в тому числі комунікацій в процесі викладання і навчання. Способи такої зміни навчального процесу, що сприяють створенню студенто-орієнтованого середовища в навчальному закладі, досить різноманітні¹⁵.

Аналіз практики використання ІКТ у навчальному процесі дозволяє констатувати, що відбувається еволюція освітніх комунікацій, яка призводить до зміни формату спілкування між викладачем і студентом. За допомогою Skype, Google Docs, Wiki, Google Earth і інших технологій виникає можливість об'єднати студентів у єдиний колектив поза аудиторією і створити єдине навчальне середовище. Кардинально змінюється уявлення щодо аудиторії, розширення якої за допомогою технологій (напр. через ведення викладачами блогів, використання Twitter, Facebook і інших онлайн-платформ) зумовлює поширення навчальних матеріалів на весь світ.

Експоненціальне зростання ІКТ вимагає для створення студенто-орієнтованого навчального середовища від викладача йти в ногу із сучасними тенденціями. Для цього потрібно відмовитися

¹⁵ Прим. автора: детальний огляд трансформації процесу навчання під впливом сучасних технологій зроблено в праці: McKnight, K. Top 12 Ways Technology Changed Learning / K. McKnight [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.teachhub.com/how-technology-changed-learning>. – Заголовок з екрану.